

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 6. ledna 2022 v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Blanky Bedřichové a soudců Mgr. Tomáše Kubovce a JUDr. Petra Zelenky odvolání **obžalovaného P. N.**, nar. xxx v xxx, trvale bytem Xxx, Xxx, adresa pro účely doručování xxx, xxx, xxx, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 8. 2021, č. j. 2 T 11/2021 - 334, a rozhodl **t a k t o** :

Podle § 258 odst. 1 písm. a), e) tr. řádu ve spojení s § 258 odst. 2 tr. řádu se napadený rozsudek **z r u š u j e** toliko ve výroku o vině pod bodem 2/, v celém výroku o trestu a ve výroku o náhradě škody pouze ve vztahu k poškozenému S. N., nar. xxx.

I. Podle § 259 odst. 3 tr. řádu se při nezměněném výroku o vině pod bodem 1/ a výroku o náhradě nemajetkové újmy ve vztahu k poškozenému M. V., nar. xxx, znovu rozhoduje tak, že:

obžalovaný

P. N.,

narozen xxx v xxx, trvale bytem Xxx, Xxxx, adresa pro doručování xxx, xxx, xxx,

s e o d s u z u j e

podle § 354 odst. 1 tr. zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku **se výkon trestu odnětí svobody podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání 30 (třiceti) měsíců.**

Podle § 82 odst. 2 tr. řádu ve spojení s ustanovením § 48 odst. 4 tr. řádu se obžalovanému ukládá přiměřená povinnost zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů poškozeného M. V., nar. xxx.

II. Podle § 260 tr. řádu se skutek pod bodem 2/ rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 8. 2021, č. j. 2 T 11/2021 – 334, právně kvalifikovaný jako přečin výtržnictví dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku spáchaný v jednočinném souběhu s přečinem podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku, kterého se měl obžalovaný P. N., nar. xxx, dopustit tím, že

dne xxx v redakci internetového média IDNES.CZ, Karla Engliše 519/11, Praha 5, poskytl rozhovor v pořadu s názvem „Rozstřel“, který je dostupný na URL: xxx, ve kterém veřejně vůči poškozenému S. N., nar. xxx., uvedl:

- v čase od 27:49 min. do 28:04 min.: „...xxx...“,

- v čase od 28:23 min. do 28:50 min.: „...xxx“, přičemž na repliku moderátora rozhovoru: „xxx“, reagoval obžalovaný: „...xxx...“,

- v čase od 29:06 min. do 29:45 min.: „...xxx, přičemž na repliku moderátora rozhovoru: „...xxx“ reagoval obžalovaný: „...xxx...“,

- v čase od 31:08 min. do 31:17 min.: „xxx“,

přičemž vzhledem k svému věku, životním zkušenostem, předchozímu profesnímu působení a vědomí vlivu sdělovacích prostředků na jednání osob, jakož i společensko-politickým souvislostem výše popsaného protiprávního jednání musel být nejméně srozuměn s tím, že výše popsané výroky jsou způsobilé vyvolat u jiných osob náladu nebo rozhodnutí spáchat vůči poškozenému trestný čin,

v r a c í státnímu zástupci k došetření.

III. Podle § 256 tr. řádu se odvolání poškozeného M. V., nar. xxx, zamítá.

O d ů v o d n ě n í

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 8. 2021 byl obžalovaný P. N., nar. xxx v xxx, uznán vinným přečinem nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku a přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku v jednočinném souběhu s přečinem podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku, jichž se měl dopustit tím, že

1/ nejméně od měsíce září roku 2017, minimálně do 15.11.2020, dlouhodobě pronásledoval poškozeného M. V., nar. xxx, a to tím způsobem, že z dosud neurčeného místa zejména prostřednictvím prostředků elektronických komunikací opakovaně a vytrvale nepřímou působil na poškozeného tím, že tohoto verbálně napadal - dehonestálně se k němu vyjadřoval formou

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Králová

příspěvků na sociální síti Facebook (profil "xxx Oficiální", "xxx"), zveřejňoval informace o jeho soukromém životě, sdílel fotografie jeho osoby a další fotografie, které poškozeného zachycovaly na různých místech, a které N. zasílali jeho fanoušci, přičemž takové fotografie doplňoval uvedením místa jejich pořízení, případně dalšími posměšnými komentáři, a dlouhodobě tak projevoval škodlivý negativní zájem, což poškozeného omezovalo v jeho obvyklém způsobu života, kdy toto jednání bylo u poškozeného způsobilé vzbudit důvodnou obavu o jeho život a zdraví, a to i přesto, že si navíc byl minimálně od seznámení s usnesením Městského soudu v Praze sp. zn. 9 To 5/2020 ze dne 27.2.2020, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí odvolání obžalovaného proti rozsudku Obvodního soudu 5 ze dne 30.9.2019, sp. zn. 19 T 71/2019, kterým byl uznán vinným z přečinu nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 tr. z., kterého se dopustil právě vůči výše uvedenému poškozenému dne 07.10.2016, vědom, nepřipustnosti svého jednání (*přívodně vedeno pod sp.zn. 2T 37/2021*),

2/ dne xxx v redakci internetového média IDNES.CZ, Karla Engliša 519/11, Praha 5, poskytl rozhovor v pořadu s názvem „Rozstřel“, který je dostupný na URL: xxx, ve kterém veřejně vůči poškozenému S. N., nar. xxx., uvedl:

- v čase od 27:49 min. do 28:04 min.: „...xxx...“,

- v čase od 28:23 min. do 28:50 min.: „...xxx.“, přičemž na repliku moderátora rozhovoru: „xxx“, reagoval obžalovaný: „...xxx...“,

- v čase od 29:06 min. do 29:45 min.: „...xxx., přičemž na repliku moderátora rozhovoru: „...xxx...“,

- v čase od 31:08 min. do 31:17 min.: „xxx.“,

přičemž vzhledem k svému věku, životním zkušenostem, předchozímu profesnímu působení a vědomí vlivu sdělovacích prostředků na jednání osob, jakož i společensko-politickým souvislostem výše popsaného protiprávního jednání musel být nejméně srozuměn s tím, že výše popsané výroky jsou způsobilé vyvolat u jiných osob náladu nebo rozhodnutí spáchat vůči poškozenému trestný čin.

2. Za toto jednání uložil nalézací soud obž. N. podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v délce 6 měsíců, jehož výkon byl dle § 81 odst. 1 tr. zákoníku a § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v délce 2 let. Zároveň byla obžalovanému dle § 228 odst. 1 tr. řádu uložena povinnost zaplatit poškozenému M. V., nar. xxx, k rukám jeho zmocněnce, náhradu nemajetkové újmy ve výši 60.000 Kč. Se zbytkem svého nároku byl pošk. V. dle § 229 odst. 2 odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Pošk. S. N. byl se svým nárokem na náhradu škody dle § 229 odst. 1 tr. řádu odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.
3. V odůvodnění napadeného rozsudku nalézací soud nejprve rozvedl, z jakých důvodů považoval návrhy na doplnění dokazování výsledkem sv. Š. a provedením některých dalších listin za nadbytečné. K notářsky ověřené písemné výpovědi sv. Š. pak uvedl, že řízení před soudem je dle

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Králová

§ 2 odst. 11 tr. řádu ústní a výslech svědka tak nemůže být nahrazen jeho písemnou výpovědí. Nalézací soud se dále ztotožnil s postupem policejního orgánu, který nepovažoval za nutné vyslechnout Ing. H. a Bc. Č., kteří na obžalovaného podali trestní oznámení. Poté se obvodní sodu zabýval procesní námitkou obžalovaného týkající se toho, že jeho trestní stíhání ve vztahu ke skutku pod bodem 2/ výroku rozsudku nebylo řádně zahájeno, neboť bylo porušeno ust. § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu. Nalézací soud shrnul poznatky ze spisového materiálu a při posouzení, zda ze strany státního zástupce šlo o pokyn či souhlas vycházel z obsahové stránky předmětné listiny; na zřeteli přitom měl, nakolik státní zástupce svým postupem ovlivnil rozhodnutí policejního orgánu. Soud I. stupně přitom došel k závěru, že dozorující státní zástupce v projednávané věci nevyjádřil přímo svůj souhlas, ani nedal k zahájení trestního stíhání pokyn. V odůvodnění svého názoru též poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2016, sp. zn. 5 Tz 40/2016 a ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 5 Tz 94/2012. Konstatoval, že státní zástupce je oprávněn v rámci dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení usměrňovat činnost policejního orgánu a v rámci tohoto oprávnění může též vyjádřit právní názor, aniž by se nutně muselo jednat o pokyn nebo souhlas ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu. Ze spisového materiálu je dle nalézacího soudu patrná nejistota policejního orgánu, jakým způsobem v projednávané věci pokračovat. Státní zástupce vrátil věc s tím, že má pokračovat v prověřování, k čemuž mu byla stanovena lhůta. Policejní orgán pak bez dalšího zahájil trestní stíhání. Lze si tak klást otázku, co policejní orgán vedlo k vydání usnesení o zahájení trestního stíhání.

4. K bodu 1/ výroku napadeného rozsudku nalézací soud uvedl, že má z provedeného dokazování za prokázané, že obžalovaný dlouhodobě, po dobu několika roků na sociálních sítích o pošk. V. šířil informace a zveřejňoval o něm informace. V důsledku tohoto zarputilého zájmu zahrnujícího uveřejňování poškozujících textů začal být poškozený „loven“ příznivci obžalovaného. Obžalovaný přitom, tím, že jim děkoval a zveřejňoval jimi poskytnuté materiály, své příznivce podněcoval k dalšímu sledování poškozeného. Toto jednání vyhodnotil soud I. stupně jako způsobilé způsobit poškozenému důvodnou obavu o jeho život a zdraví, či o život nebo zdraví jemu blízkých osob.
5. K bodu 2/ napadeného rozsudku nalézací soud uvedl, že vina obžalovaného je prokazována nejen výpovědí pošk. S. N., ale i rozhovorem, jenž obžalovaný poskytl v redakci internetového deníku iDnes. Poškozený pak vypověděl, jaký vliv mělo zveřejnění tohoto rozhovoru na jeho osobu. Soud I. stupně následně vyložil skutkové znaky trestného činu výtržnictví dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku a podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku. Obvodní soud dospěl k závěru, že obžalovaný se svého jednání dopustil veřejně, neboť předmětný rozhovor byl dostupný na veřejně přístupné počítačové síti. Obžalovaný je přitom činný ve veřejném životě, je aktivní na sociálních sítích, kde má 40.000 až 60.000 fanoušků a musí si tedy být ve vztahu k veřejnosti vědom toho, jakým způsobem vystupuje. Obžalovaný se tak stává středem dění a svými názory a postoji ztělesňuje určité hodnoty a životní hodnoty a může ostatní lidi ovlivnit. Mnoho lidí může svůj životní styl volit dle jeho příkladu. Obvodní soud má za zřejmé, že obžalovaný svým verbálním projevem mohl vyvolat v jiných osobách rozhodnutí spáchat trestný čin vůči pošk. S. N.. Z rozhovoru je pak patrné i to, že obžalovaný chtěl poškozeného vulgárně urazit a pohanit. Obhajoba obžalovaného, že byl pod tlakem moderátora, nemůže obstát, neboť

je dostatečně zkušenou osobou, která se dlouhodobě pohybuje ve veřejném životě a měl by tak být zvyklý na dotazy k určitým tématům ze stran moderátorů či veřejnosti.

6. Uložený trest nalézací soud odůvodnil, ve vztahu k bodu 1/ zejména intenzitou a dlouhodobostí stíhaného jednání. U skutku pod bodem 2/ nelze výroky obžalovaného v žádném případě bagatelizovat, jsou vulgární a urážlivé. Jednání obžalovaného je společensky škodlivé a nepřichází do úvahy uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Soud I. stupně dále zohlednil a trestní minulost obžalovaného a opis z evidence přestupků. Jako polehčující okolnost shledal obvodní sodu doznání obžalovaného ve vztahu k bodu 1/. Zároveň však konstatoval naprostou absenci jeho náhledu.
7. Dále pak nalézací soud k nárokům poškozených na náhradu nemajetkové újmy uvedl, že pošk. S. N. odkázal dle § 229 odst. 1 tr. řádu na řízení ve věcech občanskoprávních, neboť neshledal podmínky pro přiznání požadovaného nároku. Stran nároku pošk. V. uložil obvodní soud obžalovanému dle § 228 odst. 1 tr. řádu povinnost nahradit nemajetkovou újmu ve výši 60.000 Kč, neboť poškozenému vzniklo příkoří, u jehož ohodnocení bylo přihlédnuto zejména k délce doby, po níž obžalovaný zasahoval do práv poškozeného, a projevům zveřejňovaným na sociálních sítích. Přihlédl též k tomu, že byt' poškozený uvedl, že k jím uveřejněným fotografiím se mohou dostat jen jeho přátelé, musí za situace, že fotografie zveřejňovat počítat s tím, že se mohou dostat i k nepovolaným osobám.
8. Proti tomuto rozsudku podal **obžalovaný v zákonné lhůtě odvolání, ve kterém napadl výrok o vině i o trestu**. Nejprve obžalovaný podotkl, že není jisté, jestli soud I. stupně zákonně spojil ke společnému řízení původně odděleně vedené trestní věci týkající se bodu 1/ a 2/ výroku napadeného rozsudku. Usnesení o spojení bylo vydáno, ale dle poučení v něm obsaženém proti němu nebylo možno podat opravný prostředek. Usnesení pak ani nebylo dostatečně odůvodněno. Takový postup nepovažuje obžalovaný za souladný se zákonem a judikaturou vyšších soudů, zejména s judikaturou Ústavního soudu. K tomu uvedl náleží Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2007, sp. zn. I. ÚS 521/06, z něhož rozsáhle citoval. Z tohoto nálezu vyplývá, že předmětné usnesení o spojení věcí ke společnému řízení nebylo vydáno v souladu se zákonem, neboť v něm absentovalo poučení o možnosti podání opravného prostředku a též i řádné odůvodnění.
9. Dále pak obžalovaný ke skutku pod bodem 2/ výroku napadeného rozsudku podal námitky týkající se procesního postupu státního zástupce v přípravném řízení. Ten dle jeho názoru postupoval v rozporu s § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu, neboť sám rozhodl o stížnosti obžalovaného proti usnesení o zahájení trestního stíhání, ačkoli sám dal policejnímu orgánu pokyn k jeho vydání. Obžalovaný se zcela neztotožňuje s názorem nalézacího soudu vyjádřeným v bodech 15. – 18. odůvodnění napadeného rozsudku a má za to, že soud záměrně opomíjí kontinuální judikaturu Nejvyššího i Ústavního soudu. Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2019, č. j. 5 Tz 40/2016-35 obvodní soud pro svou argumentaci využil jen ty části, které se mu hodily pro jeho vlastní závěr. Obžalovaný nesouhlasí s tím, že by ze spisového materiálu byla patrná nejistota policejního orgánu, jak s projednávanou věcí naložit. Policejní orgán totiž původně rozhodl, že celou věc postupuje příslušnému správnímu orgánu v rámci přestupkového řízení. Dozorový státní zástupce si však poté celý spisový materiál z vlastní iniciativy vyžádal od

správného orgánu nazpět. O tom, že státní zástupce dal policejnímu orgánu pokyn k zahájení trestního stíhání svědčí jak usnesení dle § 160 odst. 1 tr. řádu, tak úřední záznam policejního orgánu ze dne 23. 7. 2020 na č. l. 31, z něhož je jednoznačné, že státní zástupce k zahájení trestního stíhání pokyn udělil. Státní zástupce tedy postupoval v rozporu s § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu, neboť následně o stížnosti obžalovaného rozhodl sám, namísto aby stížnost postoupil nadřízenému orgánu. Obžalovaný k této problematice dále poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2019, č. j. 5 Tz 40/2016-35, z něhož rozsáhle citoval. Ač se nalézací soud tímto rozhodnutím zabýval, posuzoval jej selektivně a nikoli v celém kontextu. Obžalovaný také zdůraznil rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 6. 2019, sp. zn. 3 Tz 34/2019.

10.K hmotněprávnímu posouzení skutku pod bodem 2/ výroku napadeného rozsudku obžalovaný uvedl, že jeho jednání nelze posoudit jako trestné dle jakéhokoliv ustanovení trestního zákoníku. K tomu poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 5 To 241/2020, kterým soud rozhodoval o stížnosti proti usnesení Obvodního osudu pro Prahu 5 ze dne 29. 7. 2020, sp. zn. 38 T 52/2020. Dle názoru obžalovaného je nyní stíhaný skutek naprosto totožný s jednáním posuzovaným shora uvedenými rozhodnutími. Nalézací soud tak zcela záměrně tyto rozhodnutí nerespektoval, ač je měl k dispozici. Z odůvodnění rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2020, sp. zn. 5 To 241/2020 je patrné, že v rámci zachování jednotné rozhodovací praxe lze předpokládat, že tento odvolací soud bude rozhodovat obdobně. Ke svému jednání obžalovaný uvedl, že pouze, byť možná expresivně, reagoval jako demokraticky zvolený politik demokratické země na výroky pana S. N., který si v čistě proruské televizi osoboval právo na prezentaci údajného většinového názoru občanů České republiky, konvenujícími stávajícímu autoritářskému režimu Ruské federace. Názory prezentované panem S. N. jsou v příkrém rozporu s oficiální zahraniční politikou České republiky a navíc absolutně nejsou dle názoru obžalovaného v souladu s principy demokratického státu. Krom toho, výroky pana S. N. na adresu zejména obžalovaného byly pak minimálně urážlivé a ve velké míře rovněž lživé. Pan S. N. přitom nebyl osobou, která na obžalovaného podala trestní oznámení; sám uvedl, že z obžalovaného žádné obavy či strach. Veškeré znaky skutkové podstaty dle § 364 tr. zákoníku a dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku tak ani nemohly být naplněny. Nad rámec věci obžalovaný dodává, že trestní oznámení měly podat Ing. R. H. a Bc. J.Č., kteří ovšem nikdy nebyli vyslechnuti a identifikováni. Ing. R. H. navíc na obžalovaného podal trestní oznámení rovněž v jiné trestní věci. Obžalovaný tak má za to, že tyto osoby pouze zneužívají trestní řízení k tomu, aby eliminovali své politické protivníky.

11.K jednání pod bodem 1/ výroku napadeného rozsudku obžalovaný uvedl, že ani v tomto případě nebyly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu dle § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku. Kvalifikace dle písm. c) tohoto usnesení vyžaduje, aby se ze strany narušitele jednalo o aktivní jednání směřující výlučně tzv. k rukám údajně postižené osoby. V projednávaném případě však obžalovaný toliko na svém facebookovém profilu sdílel příspěvky, jež na síť již předtím umístily jiné osoby, v mnoha případech samotný poškozený V.. Příspěvky a fotografie tak nepořizoval sám obžalovaný, ale někdo jiný – soud I. stupně ovšem nezajímalo, kdo to měl být. Obžalovaný namítl, že poškozeného V. nijak nekontaktoval. Nalézací soud neprovedl žádný důkaz, z něhož by vyplývalo, že fotografie a příspěvky měl pořizovat sám obžalovaný. Dokazování k této otázce provedl pouze staženými příspěvky na facebookovém profilu, z něhož je však patrné, že obžalovaný je pouze sdílel. Poškozeného tak např. nepronásledoval na výletech,

ve městě či jinde, nepořizoval jeho fotografie apod. Je zřejmé, že poškozený není na svém obvyklém způsobu života nijak omezen. Jeho tvrzení o opaku nebyla nijak prokázána, nebylo k tomu ostatně ani vedeno dokazování, z čehož je patrné, že orgány činné v trestním řízení nepovažovaly údajnou hrozbu ze strany obžalovaného za závažnou, resp. relevantní. Obžalovaný dále podotkl, že sociální sítě byly vytvořeny zejména právě pro sdílení. Má-li tedy poškozený problém s tím, že jsou na sít' umíst'ovány příspěvky týkající se jeho osoby, neměl by jí používat. Pokud pak poškozený na svém profilu uvádí nepravdivé či zkreslené informace, je pravděpodobné, že se najdou osoby, které na to budou reagovat. Osobu poškozeného považuje obžalovaný dlouhodobě za nevěrohodnou; podal na něj několik trestních oznámení, které ovšem nikdy nikdo nešetřil. Obžalovaný pak namítl též to, že v trestním řízení nebyl vyslechnut D. S.. Jeho písemné prohlášení soud I. stupně odmítl provést. Je tak zřejmé, že soud prováděl důkazy pouze v neprospěch obžalovaného; D. S. byl přitom během hlavního líčení přítomen v jednací síni. Pokud jde o výrok o náhradě nemajetkové újmy, z napadeného rozsudku není absolutně zřejmé, jak obvodní soud dospěl k částce 60.000 Kč. Krom toho nebylo prokázáno, že pošk. V. vůbec nějaká újma vznikla. Ten podáním trestního oznámení pouze obchází civilní řízení, v němž může podat např. žalobu na ochranu osobnosti. V takovém řízení je ale nezbytné prokázat, že má nárok na ochranu jako tzv. osoba bezúhonná. Poškozený si je vědom, že takovou osobou není a s největší pravděpodobností by v rámci civilního řízení neuspěl, neboť z pohledu civilního práva ochrany nepoživá a nezískal by tak finanční zadostiučinění v rámci žaloby proti obžalovanému. Závěrem tak obžalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a sám rozhodl tak, že se obžalovaný zprošťuje obžaloby v celém rozsahu.

12. Proti napadenému rozsudku podala řádně a včas **odvolání též státní zástupkyně**, a to toliko proti výroku o trestu, který napadla v neprospěch obžalovaného. Státní zástupkyně považuje uložený trest za nepřiměřeně mírný, neboť ochrana společnosti vyžaduje trest, který bude preventivní a v případě obžalovaného též výchovný. Obžalovaného od páčání další trestné činnosti neodradily již soudem opakovaně ukládané peněžité tresty a tresty obecně prospěšných prací. Je tak zřejmé, že obžalovaný nehodlá respektovat zákonnou úpravu a z předchozích odsouzení si nevzal žádné ponaučení a neprojevil žádnou sebereflexi. Státní zástupkyně podotkla, že obžalovaný byl uznán vinným pro více trestných činů, opakovaně byl pro obdobné jednání postižen rovněž správním orgánem a v bodu 1/ se jednání dopustil s rozmyslem, resp. po předchozím uvážení. Závěrem tak státní zástupkyně navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek dle § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu zrušil ve výroku o trestu a sám rozhodl dle § 259 odst. 3 tr. řádu tak, že obžalovanému se ukládá úhrnný trest odnětí svobody ve výměře 12 až 15 měsíců, jehož výkon by byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání 3 let.

13. Proti výroku napadeného rozsudku o náhradě nemajetkové újmy **podal odvolání též pošk. M. V.** Ten uvedl, že nemajetková újma vyčíslená částkou 250.000 Kč nebyla během trestního řízení nijak umenšena, např. omluvou obžalovaného. Poškozený se zcela ztotožnil se závěry soudu I. stupně ohledně povahy a hodnocení jednání obžalovaného vůči své osobě. Připomenul, že obžalovaný poškozeného soustavně prostřednictvím sítě Facebook pronásledoval po dobu zhruba 3 let a 3 měsíců. Z těchto důvodů nepovažuje poškozený přiznanou výši náhrady nemajetkové újmy za adekvátní, neboť nedosahuje ani dvou průměrných měsíčních mezd v České republice. Byť není oprávněn podat odvolání proti výroku o trestu, dal soudu ke zvážení, zda není na místě uložení povinnosti zdržet se neoprávněných zásahů do práv a zájmů pošk. M.

V. ve smyslu § 82 odst. 2 tr. zákoníku ve spojení s § 48 odst. 4 psím. f) tr. zákoníku. Závěrem tedy poškozený navrhl, aby odvolací soud napadený výrok o náhradě nemajetkové újmy změnil tak, že se obžalovanému ukládá povinnost zaplatit pošk. M. V. prostřednictvím jeho zmocněnce náhrada nemajetkové újmy ve výši 250.000 Kč.

14. Poškozený se pak dále vyjádřil k podanému odvolání obžalovaného. Ve svém vyjádření uvedl, že nesouhlasí s názorem, že by jednání obžalovaného nemělo být trestným činem, souhlasí naopak se závěrem soudu I. stupně. Nesouhlasí též s tím, že v trestním řízení nebylo prokázáno, že došlo k jeho újmě. Prokázáno bylo, jakým způsobem obžalovaný zasahoval do osobnostních práv poškozeného. Dopad do osobnostních práv poškozeného plyne nejen ze samotné podstaty tohoto jednání, ale dokládá jej též svědecká výpověď samotného poškozeného, jenž v hlavním líčení popsal jeho konkrétní dopady do svého života, když obžalovaný se nijak nesnažil zmenšit způsobenou újmu, např. omluvou. Dle § 2957 občanského zákoníku musí být způsob a výše přiměřeného zadostiučnění stanovy, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Nalézací soud přitom jasně a přezkoumatelně popsal, z jakých kritérií při stanovení výše přiměřeného zadostiučnění vycházel. Nad rámec poškozený odkázal na § 13 občanského zákoníku, na jehož základě má důvodné očekávání, že jeho případ bude rozhodnut obdobně, jak již rozhodnutý případ shodující se v podstatných znacích. K tomu poškozený poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2015, sp. zn. 9 To 18/2015, jímž byl potvrzen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 6. 11. 2014, sp. zn. 2 T 14/2013, kterým byla poškozené přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 200.000 Kč (obě rozhodnutí poškozený ke svému vyjádření přiložil v anonymizované verzi). Případ se shoduje ve skutkových znacích soustavného a dlouhotrvajícího pronásledování a zásahu od osobnostních práv ve formě rozšíření nepravdivé informace o poškozené. V této věci byla nepravdivá informace o poškozené rozšířena toliko na jejím pracovišti. V nyní projednávaném případě obžalovaný dlouhodobě o poškozeném šířil nepravdivé informace zneužívaje své mediální známosti. Poškozený proto setrvává na názoru, že přiznaná náhrada nemajetkové újmy ve výši 60.000 Kč, nedosahující ani dvojnásobku průměrného měsíčního výdělku v České republice, je nedostatečná a i nadále trvá na nároku v částce 250.000 Kč.

15. Městský soud v Praze z podnětu podaného odvolání přezkoumal zákonnost a odůvodněnost výroků napadeného rozsudku, stejně tak správnost postupu řízení, které předcházelo jeho vyhlášení, a to z hlediska vytýkaných vad. Na podkladě přezkumu věci v rozsahu předpokládaném v ustanovení § 254 odst. 1 tr. řádu pak odvolací soud dospěl k závěru, že podané odvolání obžalovaného je zčásti důvodné; zčásti důvodným pak bylo shledáno i odvolání podané státní zástupkyní . Oproti tomu odvolání pošk. M. V. důvodným shledáno nebylo.

16. Nejprve je nutno podotknout, že na obžalovaného byly původně Obvodním státním zastupitelstvím pro Prahu podány dvě obžaloby. První z nich pod sp. zn. 2 ZT 206/2020, doručená nalézacímu soudu dne 26. 1. 2021, se zabývala skutkem pod bodem 2/ napadeného rozsudku; druhá obžaloba pod sp. zn. 2 ZT 423/2020, doručená soudu dne 10. 3. 2021, se zabývala skutkem pod bodem 1/ napadeného rozsudku. Soud I. stupně poté obě tato trestní řízení dle § 23 odst. 3 tr. řádu usnesením ze dne 16. 3. 2021 spojil ke společnému projednání a rozhodnutí, a to pod sp. zn. 2 T 11/2021. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že obě řízení byla

vedena proti stejnému obviněnému a jejich spojení je tak na místě z důvodů rychlosti a hospodárnosti řízení ve smyslu § 20 odst. 1 tr. řádu.

17. Přezkoumáním spisu odvolací soud **přiznal relevanci námitce obžalovaného**, když z procesního postupu státního zástupce ověřil, že v přípravném řízení ve věci vedené policejním orgánem pod č.j.: KRPA-425739/TČ-2019-000042 a podané obžaloby sp. zn. 2 ZT 206/2020- tedy v řízení o skutku pod bodem 2/ napadeného rozsudku, **byla porušena procesní ustanovení**, která způsobila podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu. Dle tohoto ustanovení odvolací soud napadený rozsudek zruší pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku. V projednávaném případě bylo v přípravném řízení porušeno ustanovení § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu, v důsledku čehož nebylo trestní stíhání obžalovaného v přípravném řízení řádným způsobem ukončeno, když usnesení o zahájení trestního stíhání dosud nebylo v právní moci. Z těchto důvodů nezbylo odvolacímu soudu než po zrušení napadeného rozhodnutí vrátit věc pod bodem 2/ napadeného rozsudku státnímu zástupci k došetření dle § 260 tr. řádu- bližší odůvodnění viz níže pod body 22. an. odůvodnění tohoto rozsudku.
18. Pokud jde o skutek pod bodem 1/ napadeného rozsudku, přezkoumáním spisového materiálu odvolací soud nezjistil porušení procesních ustanovení, která by způsobila podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu. Právo obžalovaného na obhajobu bylo plně zachováno, stejně jako právo na spravedlivý proces. Nálezací soud provedl všechny důkazy, které shledal potřebnými k řádnému posouzení skutkového stavu a k rozhodnutí ve věci v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. řádu a ty pak hodnotil tak, jak mu ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu, tedy nejen jednotlivě, ale i ve všech vzájemných souvislostech. Na základě takto provedených a zhodnocených důkazů dospěl nálezací soud nejen ke správným skutkovým závěrům, o nichž nevznikly v průběhu řízení zásadní pochybnosti, ale i ke správným závěrům právním, včetně dovození trestní odpovědnosti obžalovaného při správném užití právní kvalifikace žalovaného skutku.
19. Vzhledem k tomu, že obžalovaný byl stíhán pro dva skutky, které měl spáchat ve vícečinném souběhu, odvolacímu soudu po procesní stránce nic nebránilo ve smyslu § 258 odst. 2 tr. řádu o skutku pod bodem 2/ napadeného rozsudku rozhodnout dle § 260 tr. řádu, zatímco výrok o vině u skutku pod bodem 1/ napadeného rozsudku zůstal zachován. Jelikož však bylo dle § 258 odst. 2 tr. řádu nezbytné, byť jen částečně zrušit výrok o vině, bylo nutné zrušit výrok o uloženém úhrnném trestu v celém rozsahu, neboť se jedná o výrok závislý na obou výrocích o vině. Dle § 259 odst. 3 tr. řádu proto odvolací soud o uložení trestu – pouze ve vztahu k jednání pod bodem 1/ napadeného rozsudku - rozhodl znovu. Z výroku o náhradě škody a nemajetkové újmy byl zrušen pouze výrok, jímž se dle § 229 odst. 1 tr. řádu pošk. S. N. odkazuje na řízení ve věcech občanskoprávních, neboť tento výrok je vázán na výrok pod bodem 2/ napadeného rozsudku, ve vztahu k němuž byla věc vrácena státnímu zástupci k došetření. Výroky o náhradě nemajetkové újmy ve vztahu k pošk. M. V. zůstaly nedotčeny a odvolání poškozeného bylo zamítnuto jako nedůvodné (viz bod 55an odůvodnění tohoto rozsudku).

Procesně právní námitky obžalovaného ke skutku pod bodem 2/ napadeného rozsudku

20. Pokud jde o dvě procesně právní námitky vznesené obžalovaným, v první z nich obžalovaný uvedl, že spojení obou jeho trestních věcí (viz shora bod 16. odůvodnění tohoto rozsudku) nebylo v souladu se zákonem, neboť v usnesení dle § 23 odst. 3 tr. řádu absentovalo poučení o možnosti podat opravný prostředek a dále nebylo usnesení řádně odůvodněno. S touto námitkou se odvolací nemůže ztotožnit. Pokud jde o otázku opravného prostředku proti usnesení o spojení věci dle § 23 odst. 3 tr. řádu, je třeba konstatovat, že proti tomuto usnesení stížnost přípustná není, což vyplývá z § 141 odst. 2 tr. řádu *a contrario*. Nález Ústavního soudu ze dne 21. 2. 2007, sp. zn. I. ÚS 521/06 uváděný obžalovaným není na nyní projednávaný případ možno aplikovat, neboť Ústavní soud se v uvedené věci zabýval usnesením policejního orgánu o spojení věcí ke společnému řízení, nikoli usnesením soudu (potažmo státního zástupce). **Dle § 141 odst. 2 tr. řádu je totiž proti usnesení policejního orgánu stížnost přípustná vždy, oproti tomu v případech, kde to zákon výslovně připouští a pouze pokud rozhodují v 1. stupni.** Nalézací soud tedy poučil strany o nepřípustnosti opravného prostředku v usnesení dle § 23 odst. 3 tr. řádu ze dne 16. 3. 2021, sp. zn. 2 T 37/2021 zcela v souladu se zákonem, neboť ustanovení § 23 tr. řádu výslovně právo stížnosti do usnesení o vyloučení a spojení věci nezmiňuje.
21. Odvolací soud pak nemohl vyhovět ani námitce, že usnesení o spojení věcí ke společnému řízení nebylo dostatečně odůvodněno. Byť je odůvodnění předmětného usnesení stručné, lze z něj jednoznačně vyrozumět, jaké trestní věci jsou ke společnému řízení spojovány a z jakého důvodu soud I. stupně tento postup zvolil. Poukaz na rychlost a hospodárnost trestního řízení a odkaz na ustanovení § 20 odst. 1 tr. řádu, které stanovuje podmínky společného řízení, lze hodnotit jako zcela dostatečný. Podmínky pro řádné odůvodnění dle § 134 odst. 2 tr. řádu nelze vykládat tak, že každé vydané usnesení musí být odůvodněno vyčerpávajícím a detailním způsobem, naopak postačí odůvodnění stručné, z něhož lze jednoznačně seznat, jakým způsobem soud rozhodl, na základě jakých skutkových okolností a při aplikaci jakých konkrétních zákonných ustanovení. Všechny zákonné podmínky § 134 odst. 2 tr. řádu byly v daném případě splněny a napadené usnesení bylo shledáno po formální stránce (viz pochybení pod b. 22 odůvodnění) věcně i procesně správným. **Tato námitka obžalovaného proto byla vyhodnocena jako zcela nedůvodná.**
22. **Jako důvodnou naopak odvolací soud shledal námitku obžalovaného týkající se porušení § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu** ve vztahu k trestnímu řízení, vedenému ke skutku pod bodem 2/ napadeného rozsudku (sp. zn. vyšetřujícího policejního orgánu KRPA-425739/TČ-2019-000042). Ustanovení **§ 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu uvádí, že :** „je-li podána stížnost proti usnesení a všem oprávněným osobám již uplynula lhůta k podání stížnosti a stížnosti nebylo vyhověno, předloží **státní zástupce, který dal k usnesení souhlas nebo pokyn, stížnost nadřízenému státnímu zástupci.**“ Tímto procesním postupem má být dosažena maximální možná míra objektivity při přezkoumávání napadeného usnesení v přípravném řízení. Ze spisového materiálu je patrné, že obžalovaný podal stížnost proti usnesení dle § 160 odst. 1 tr. řádu o zahájení trestního stíhání ze dne 24. 6. 2020. O této stížnosti následně dne 3. 8. 2020

zamítavě rozhodl dozorující státní zástupce Mgr. Radek Kytnar . Podstata námitky obžalovaného spočívá v tom, že tento státní zástupce měl dne 11. 5. 2021 udělit vyšetřujícímu policejnímu orgánu pokyn k zahájení trestního stíhání (pod č. j. 1 ZN 2152/2020 – 11, č. l. 16), z důvodu čehož byl dle § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu z přezkumu stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání vyloučen. Správně tedy měl stížnost předložit nadřízenému státnímu zástupci, což však neučinil. Obžalovaný pak zároveň nesouhlasí s argumentací nalézacího soudu vyjádřenou v bodech 15. – 18. odůvodnění napadeného rozsudku, v níž soud označil postup dozorového státního zástupce za souladný se zákonem.

23. Ze spisového materiálu vyplývá, že úkony trestního řízení byly vůči obžalovanému zahájeny dne 16. 1. 2020. Dne 9. 3. 2020 rozhodl policejní orgán ve své samostatné pravomoci dle § 159a odst. 1 písm. a) tr. řádu o odevzdání předmětného skutku k jeho projednání jako přestupku Úřadu Městské části Praha 5. S tímto postupem nesouhlasil dozorový státní zástupce **Mgr. Radek Kytnar, který dne 11. 5. 2020 vydal písemný pokyn k dalšímu procesnímu postupu** (konkrétně nazvaný „podezř. P. N., nar. xxx – trestní řízení – vrácení spisového materiálu, pokyn k dalšímu postupu“). V něm nejprve uvedl, že dospěl k názoru, že jsou ve věci dány předpoklady pro další vedení trestního řízení, neboť se neztotožňuje s procesním postupem policejního orgánu. Zároveň uvedl, že jeho názor je takový, že v projednávané věci obžalovaný svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu. Následně **specifikoval, že hrubé a verbální napadání poškozeného lze definovat jako hrubou neslušnost ve smyslu skutkové podstaty trestného činu výtržnictví dle § 358 tr. zákoníku, avšak nelze vyloučit, že výroky obžalovaného naplňují i skutkovou podstatu trestného činu podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku.** Poté státní zástupce předestřel důvody, proč nesouhlasí s názorem a procesním postupem policejního orgánu. V návaznosti na to **konstatoval, že dosavadní výsledky trestního stíhání zcela nasvědčují tomu, že obžalovaný mohl svým jednáním spáchat trestný čin výtržnictví dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, případně i trestný čin podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku, neboť je zřejmé, že znaky skutkové podstaty jednáním podezřelého vůči poškozenému naplněny byly a je na policejním orgánu, aby se s trestněprávní kvalifikací tohoto jednání vyrovnal.** Závěrem pak státní zástupce uvedl, že policejní orgán bude v řízení pokračovat v intencích jím popsáného stavu věci tak, aby mohl, i po případných konzultacích, rozhodnout o dalším procesním postupu ve lhůtě do 20. 6. 2020.

24. Z usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 24. 6. 2020, str. 3 (č. l. 21) vyplývá, že policejní orgán považoval shora uvedený pokyn státního zástupce za pokyn k zahájení trestního stíhání obžalovaného. To pak vyplývá i z úředního záznamu kpt. Bc. M. V. (č. l. 31), vrchního komisaře, který v něm dne 23. 7. 2020 uvedl, že trestní stíhání bylo zahájeno z pokynu dozorového státního zástupce, z důvodu čehož o ní musí rozhodnout dohledový orgán dozorového státního zástupce.

25. Pro posouzení, zda byl dodržen zákonný postup rozhodnutí o stížnosti obžalovaného proti usnesení o zahájení trestního stíhání je **tak nutno zaujmout jednoznačné stanovisko k tomu, zda shora rozebraný pokyn státního zástupce byl pokynem dle § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu. Odvolací soud dospěl k závěru, že tomu tak je, přičemž s argumenty obvodního soudu vyjádřenými v bodu 18. odůvodnění napadeného rozsudku se není možno ztotožnit.** Je třeba zdůraznit, že k otázce, co lze považovat za pokyn k zahájení trestního stíhání,

resp. souhlas s ním, existuje konstantní judikatura Nejvyššího soudu, zmínit je možno zejména rozhodnutí ze dne 23. 1. 2013 pod sp. zn. 5 Tz 94/2012 a ze dne 14. 9. 2016 pod sp. zn. 5 Tz 40/2016 (soud I. stupně obě tyto rozhodnutí v napadeném rozsudku zmiňuje a evidentně z nich vychází). Z bodu 18. odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že nalézací soud citoval celou právní větu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2016, sp. zn. 5 Tz 40/2016 (aniž by však explicitně uvedl, že se jedná o přímou citaci), která vychází z bodu 26. odůvodnění tohoto usnesení Nejvyššího soudu. Z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 5 Tz 94/2012 pak obvodní soud parafrázoval část odůvodnění týkající se toho, že státní zástupce je oprávněn v rámci dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení usměrňovat činnost policejního orgánu.

26. Je **nutno přiznat relevanci námitce** obžalovaného v podaném odvolání, že **nalézací soud závěry shora uvedených rozhodnutí Nejvyššího soudu neaplikoval na nyní projednávanou věc správně a do určité míry je dezinterpretoval**. Na druhé straně se **odvolací soud důrazně ohrazuje proti tvrzení obžalovaného v podaném odvolání stran toho, že soud I. stupně postupoval „zcela účelově a zcela vědomě tak, aby porušil práva obžalovaného v tomto řízení“**, neboť takové okolnosti shledány nebyly a konečně ani obžalovaný v průběhu řízení nevznesl námitku podjatosti nalézacího soudu. **Obvinění učiněná obžalováním** ve vztahu k rozhodovací praxi nalézacího soudu je tak nutno označit **za zcela lichá a neodůvodněná**. To, že soud I. stupně zaujal odlišný právní názor než obhajoba, a to za situace kdy své závěry na napadeném rozsudku přezkoumatelným způsobem zdůvodnil (bez ohledu na skutečnost, že se s jeho závěry odvolací soud neztotožňuje), rozhodně neznamena, že postupoval vědomě nezákonně v jeho neprospěch. Takovému závažnému obvinění nic nenasvědčuje (a ani obžalovaný k tomu krom odlišné právní argumentace nic jiného neuvádí) a je proto nutné jej **razantně odmítnout**.

27. Odvolací soud konstatuje, že aplikaci shora uvedených rozhodnutí Nejvyššího soudu (a související prejudikatury představované rozhodnutími Nejvyššího soudu publikovanými pod č. 7/2010 a 8/2013 Sb. rozh. tr.) na nyní projednávanou věc nic nebrání a lze z nich proto vycházet. Soud I. stupně sice vycházel z právní věty rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2016, sp. zn. 5 Tz 40/2016, která uvádí, že ne všechny pokyny státního zástupce policejnímu orgánu je možné vnímat jako pokyn k určitému procesnímu postupu (nebo souhlas s ním), ale nezohlednil další neméně důležité závěry v rozhodnutí uvedené. Zejména se jedná o závěr, že věc *“je třeba posuzovat vždy individuálně, nakořím svým postupem státní zástupce vykonávající dozor, příp. dokonce i dohled, ovlivnil rozhodnutí policejního orgánu. Je tedy třeba na činnost takového státního zástupce nabližet materiálně a nerozhoduje, zda procesní postup policejního orgánu ovlivnil formálně správným postupem, tedy zda tak učinil písemně přepisem označeným jako pokyn k zabájení trestního stíhání či jinak.”*

28. Nalézací soud dále uvedl, že státní zástupce je oprávněn v rámci dozoru nad zachováním zákonnosti v přípravném řízení usměrňovat činnost policejního orgánu a v rámci tohoto oprávnění také vyjádřit právní názor na posuzovanou věc, aniž by se nutně musel jednat o vyjádření pokynu či souhlasu ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu – k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 1. 2013, sp. zn. 5 Tz 94/2012). Je nutno uvést, že nalézacím soudem uváděné závěry se v citovaném rozhodnutí Nejvyššího soudu nacházejí, ovšem bez explicitního *„aniž by se nutně muselo jednat o vyjádření pokynu či souhlasu“*. Uvedená část se

pak nachází v odstavci, v němž se Nejvyšší soud zabývá tím, že závěr státního zástupce, že „*neshledal překážky k zahájení trestního stíhání*“ je nutno vnímat jakou souhlas s usnesením o zahájení trestního stíhání dle § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu. Argumentace soudu I. stupně se tak jeví jako nepřilíš přiléhavé vytrhávání z kontextu. I u tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu totiž obvodní soud pominul jeho zásadní závěry, které spočívají v tom, že „*Za "pokyn" ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu sice lze zpravidla považovat nejen pokyn vydaný podle § 12d odst. 1 a 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (viz k tomu přiměřeně i rozhodnutí pod č. 8/2013 Sb. rozh. tr.), o něž v nyní projednávané věci nešlo, nebo pokyn podle § 174 odst. 2 písm. a) a d) tr. řádu, ale též jiné akty a úkony státního zástupce výslovně neoznačené jako pokyn, které ovšem vyjadřují jednoznačný názor státního zástupce na určitou otázku, jejíž řešení je významné pro danou věc, pokud jsou obsažené třeba jen v odůvodnění jeho usnesení (viz rozhodnutí pod č. 7/2010 Sb. rozh. tr.) nebo v písemně zachycené zprávě o prověrce trestního spisu v rámci dozoru státního zástupce nad zachováváním zákona v přípravném řízení (§ 157 odst. 2, § 174 tr. řádu).*“ Na tyto závěry odkazuje i již citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2016, sp. zn. 5 Tz 40/2016.

29. Odvolací soud tedy shrnuje, že při zkoumání, zda se jedná o pokyn dle § 146 odst. 2 písm.

a) tr. řádu, je nutné vždy vycházet především z materiální stránky pokynu – tedy z toho, nakolik státní zástupce svým postupem ovlivnil rozhodnutí policejního orgánu; pokyn přitom nemusí být jako pokyn výslovně označen, zásadní je, že je v něm (postačí i v odůvodnění) uveden jednoznačný názor státního zástupce na to, jak danou věc řešit a jak dále procesně postupovat. V nyní posuzované věci tak nelze souhlasit s názorem soudu I. stupně, že ze spisového materiálu je patrná nejistota vyšetřujícího policejního orgánu, jakým způsobem věc řešit. V postupu policejního orgánu žádnou nejistotu spatřovat nelze, neboť tento v rámci samostatné pravomoci zaujal jasné stanovisko, že prověřovaný skutek není trestným činem, ale mohl by být přestupkem – a právě na základě svého právního názoru věc dle § 159a odst. 1 písm. a) tr. řádu odevzdal k projednání příslušnému úřadu. Z pohledu policejního orgánu tedy byla tímto věc vyřízena. Byl to státní zástupce, kdo na základě zákonného oprávnění přezkoumal postup policejního orgánu a dospěl k odlišnému právnímu posouzení věci, které vyjádřil v přípisu ze dne 11. 5. 2020. Ten je označen jako „pokyn“, byť ne výslovně „pokyn k zahájení trestního stíhání“, což ovšem samo o sobě – jak je zřejmé z výše rozebrané judikatury – nijak nebrání jeho posouzení jako pokynu ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu. Stěžejní je, jakým způsobem státní zástupce usměrnil postup policejního orgánu. Státní zástupce uvedl, že se neztotožňuje s procesním postupem policejního orgánu a výslovně uvádí, že dosavadní výsledky trestního řízení nasvědčují tomu, že jednání obžalovaného naplňuje skutkové znaky trestného činu výtržnictví dle § 358 tr. zákoníku, případně i podněcování k trestnému činu dle § 364 tr. zákoníku; tyto své závěry pak blíže odůvodňuje a konstatuje, že je na policejním orgánu, aby se s uvedenou právní kvalifikací vyrovnal. K tomu mu stanovil lhůtu do 20. 6. 2020.

30. Odvolací soud konstatuje, že státní zástupce ve svém pokynu ze dne 11. 5. 2020 jednak dal jednoznačný pokyn postoupenou věc vrátit zpět do trestního řízení, jednak zcela jasně vyjádřil svůj právní názor na to, jak je třeba jednání obžalovaného kvalifikovat, aniž by současně učinil sporným rozsah provedeného prověřování, které by mohlo k odlišnému právnímu hodnocení skutku v budoucnu vést. Státní zástupce tak - aniž by v rámci výkonu dohledu policejní orgán jakkoli usměrnil ve vztahu k případnému dalšímu prověřování věci za účelem budoucího posouzení právní kvalifikace skutku a posouzení společenské škodlivosti jednání – **odňal**

policejnímu orgánu možnost samostatné volby dalšího procesního postupu tím, že zaujal jednoznačné stanovisko v tom smyslu, že jednání obžalovaného představuje trestný čin, nikoli přestupek. Takový postup – byť v jeho rámci státní zástupce formálně připustil možnost volby právní kvalifikace stíhaného jednání – je nezbytné hodnotit jako bezprostřední pokyn k zahájení trestního stíhání ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu - neboť trestní stíhání je zahajováno pro skutek, nikoli pro jeho právní kvalifikaci a je tak zcela nerozhodné, že druhou právní kvalifikaci jednání obžalovaného dle § 346 tr. zákoníku uvedl dozorový státní zástupce pouze jako možnou. Policejní orgán byl v tomto konkrétním případě vyjádřeným názorem státního zástupce, vázán a nemohl za dané situace volit jiný procesní postup než trestní stíhání obžalovaného zahájit. Státní zástupce totiž neuvedl žádné výtky týkající se skutkových zjištění a neusměrňoval policejní orgán konkrétními pokyny k doplnění prověřování – jeho pokyn spočíval toliko v závazném vyjádření odlišného právního názoru. Uvedl-li státní zástupce, „že policejní orgán bude dále pokračovat v řízení v intencích výše popsaného stavu věci“, nemohl policejní orgán postupovat jinak než zahájit proti obviněnému trestní stíhání ve smyslu § 160 odst. 1 tr.ř., neboť nedostatek skutkových zjištění mu nebyl vytýkán. Policejnímu orgánu tak rozhodně nelze vyčítat, že pokyn státního zástupce ze dne 11. 5. 2020 považoval za pokyn k zahájení trestního stíhání, což vyplývá z odůvodnění usnesení o zahájení trestního stíhání i z úředního záznamu ze dne 23. 7. 2020 – neboť nešlo o subjektivní pocit policisty, ale o objektivně prokázaný stav, na který měl dozorující státní zástupce reagovat předložením spisu Městskému zastupitelství v Praze, nikoli vlastním přezkumem.

31. Odvolací soud tedy uzavírá, že pokyn státního zástupce ze dne 11. 5. 2020 byl dle svého obsahu pokynem k zahájení trestního stíhání ve smyslu § 146 odst. 2 písm. a) tr. řádu, z důvodu čehož byl státní zástupce Mgr. Kytmar vyloučen z přezkoumávání stížnosti obžalovaného proti usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 24. 6. 2020. Jeho objektivita totiž mohla být narušena jeho předchozím autoritativním a závazným pokynem, v němž vyjádřil na přezkoumávanou věc jednoznačný právní názor. V důsledku tohoto pochybení bylo o skutku pod bodem 2/ výroku napadeného rozsudku rozhodnuto nepříslušným státním zástupcem, což má za následek to, že trestní stíhání obžalovaného ve vztahu k tomuto skutku nebylo v přípravném řízení řádně ukončeno, neboť usnesení dle § 160 odst.1 tr.ř. dosud nenabývalo právní moci. Na jeho podkladu tak nemohlo dojít k zákonnému ukončení vyšetřování a nemohla být podána obžaloba, natož pak vyhlášen rozsudek. Takovéto pochybení představuje podstatnou vadu řízení ve smyslu § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu, kterou nelze v řízení před odvolacím soudem zhojit. Odvolacímu soudu tak nezbylo než skutek pod bodem 2/ výroku napadeného rozsudku – aniž by se jím meritorně zabýval - dle § 260 tr. řádu vrátit státnímu zástupci k došetření, neboť seznal, že pochybil již soud I. stupně, když sám již v rámci přezkumu ve smyslu § 314c odst.1 písm. a) tr. řádu věc nevrátil státnímu zástupci k došetření dle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu a namísto toho obě trestní věci spojil a nadále vedl formálně správně společné řízení.

Procesně a hmotně právní námitky obžalovaného ke skutku pod bodem 1/ napadeného rozsudku

32. Z obsahu předloženého spisu odvolací soud zjistil, že nalézací soud provedl a zhodnotil provedené důkazy a ve shodě se skutkovými závěry, které v napadeném rozsudku v souladu s ustanovením § 125 tr. řádu řádně zdůvodnil, vzal za prokázané, že se stíhaný skutek pod

bodem 1/ stal a je žalovaným přečinem nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku.

33. Jak již bylo konstatováno shora, soud I. stupně provedl všechny důkazy potřebné k řádnému posouzení skutkového stavu a rozhodnutí ve věci v souladu s § 2 odst. 5 tr. řádu a ty pak hodnotil tak, jak mu ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu, tedy nejen jednotlivě, ale i ve všech vzájemných souvislostech. Odvolací soud se se skutkovými i právními závěry soudu I. stupně plně ztotožňuje.

34. Není možno souhlasit s námitkami obžalovaného, že obvodní soud prováděl důkazy pouze v jeho neprospěch, neboť nevyšlechl sv. D. S., jehož výslech navrhl, ani jako důkaz neprovedl svědkovo písemné notářsky ověřené prohlášení. Nalézací soud považoval výslech sv. S. (stejně jako výslech sv. P. Š.) za nadbytečný, neboť jejich výsledky by nemohly přinést žádné relevantní nové poznatky pro posouzení věci samé. Ač je takto vyjádřené odůvodnění zamítnutí návrhu na doplnění dokazování je nutno považovat za příliš stručné, je možné se s postupem soudu I. stupně ztotožnit. Volba důkazů i rozsah, který je nezbytný z hlediska § 2 odst. 5 tr. řádu provést a následné hodnocení provedených důkazů je výsadním právem nalézacího soudu, který je oprávněn důkaz navržený stranou neprovést, pokud shledá že nemohou blíže přispět k objasnění věci (např. u svědků tzv. "z doslechu"), tedy z důvodu nadbytečnosti, tím spíše, když ve věci existují důkazy přímé- svědecké, ale především listinné či věcné, pokud takto provedené důkazy považuje pro své rozhodnutí za plně dostatečné. Zamítnutí důkazního návrhu obžalovaného tak samo o sobě nesvědčí o tom, že by soud postupoval v rozporu s § 2 odst. 5 tr. řádu a měl jakýkoli zájem na provádění důkazů výhradně v neprospěch obžalovaného. V této souvislosti je nutno poukázat právě na četnost listinných důkazů, které objektivně zobrazují obsah dehonestujících příspěvků na sociálních sítích tak, jak je sdílel obžalovaný.

35. Byť nalézací soud v projednávaném případě své zamítavé stanovisko odůvodnil stručněji, ze zbytku provedeného dokazování a odůvodnění napadeného rozsudku lze mít jednoznačně za to, že nalézací soud své závěry o trestní odpovědnosti obžalovaného založil na dostatečném rozsahu provedených důkazů, které jsou pro meritum věci podstatné. Z odvolání obžalovaného ostatně vyplývá, že sv. S. měl svou výpověď podpořit tvrzení obžalovaného týkající se přímo osoby pošk. M. V.. Je třeba zdůraznit, že podstatou stíhaného jednání je otázka, zda obžalovaný poškozenceho prostřednictvím sociálních sítí dlouhodobě pronásledoval způsobem, který byl způsobilý vzbudit v poškozenceho důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých. K této otázce byl nalézacím soudem proveden dostatek důkazů, které bez důvodných pochybností prokazují jeho vinu. Podstatou řízení naopak nejsou skutečnosti uváděné o pošk. V. obžalovaným, které sice do určité míry osvětlují motivaci jeho jednání, nejsou však rozhodné pro právní posouzení žalovaného skutku (viz bod 40 odůvodnění tohoto rozsudku).

36. Nalézací soud pak nepochybil, ani když jako důkaz neprovedl písemné prohlášení sv. S. ze dne 30. 8. 2021, z něhož vyplývá, že obsahuje informace, které chtěl soudu sdělit v rámci své výpovědi. Lze plně souhlasit s odůvodněním nalézacího soudu pod bodem 11. napadeného rozsudku, v němž se soud zabývá tím, proč písemná výpověď svědka nemůže nahrazovat jeho výpověď v hlavním líčení. Námitku obžalovaného, že nalézací soud postupoval účelově, když sv. S. nevyšlechl a odmítl i provést dokazování jeho písemným vyjádřením, je nutno vyhodnotit jako

zcela nedůvodnou. Není ostatně zřejmé, kam obžalovaný svou námitkou míří - pokud soud I. stupně shledal výpověď uváděného svědka jako nadbytečnou (čemuž nelze nic vytknout), a tudíž jí neprovedl, není důvod aby ji nahrazoval písemným vyjádřením svědka, které výpověď svědka nemůže suplovat .

37.Na rámec námitek obžalovaného pak odvolací soud poznamenává, že obžalovaným navrhovaný jednací řád státního zastupitelství, vyhláška ministerstva spravedlnosti (obžalovaným nekonkretizovaná) a pokyny obecné povahy nejvyššího státního zástupce dokazování nepodléhají, neboť platí obecná právní zásada *iura novit curia* (tedy soud zná právo) a soud je s nimi tudíž nutně obeznámen. Chce-li je strana řízení použít ke své argumentaci, může je samozřejmě do spisového materiálu založit, ale argumentovat jimi může, aniž by je bylo nutné dokazovat v hlavním líčení.

38.Nalézací soud ovšem pochybil, když jako listinný důkaz v hlavním líčení (viz protokol o hlavním líčení ze dne 28. 7. 2021) postupem dle § 213 odst. 1 tr. řádu provedl též trestní oznámení pošk. M. V. a veškerá jeho doplnění. Odvolací soud konstatuje, že trestní oznámení není ve většině případů důkazním prostředkem, jímž lze prokazovat skutečnosti v něm uvedené, a které proto není možné provádět jako listinný důkaz dle § 213 odst. 1 tr. řádu. Důkazním prostředkem může být pouze ke zjištění poznatků stran okolností, za nichž bylo oznámení podáno. Jen výjimečně může trestní oznámení sloužit jako důkazní prostředek i k jeho samotnému obsahu, a to např. v případech, kdy je vedeno trestní řízení pro trestný čin křivého obvinění dle § 345 tr. zákoníku spáchaný podáním trestního oznámení (viz bod I. stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněného pod č. 1/2019 Sb. rozh. tr.). Přílohy (listiny a věcné důkazy) podaného trestního oznámení však lze jako důkaz v trestním řízení provést dle § 213 tr. řádu (viz bod III. shora uvedeného stanoviska). Nalézací soud tak neměl dle tohoto ustanovení jako důkaz provést celé trestní oznámení pošk. M. V. (a jeho další doplnění), nýbrž toliko jeho přílohy spočívající převážně v printscreeenech facebookového profilu obžalovaného. Toto pochybení však nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozsudku, neboť v hlavním líčení byla provedena řada důkazů (včetně příloh trestního oznámení), z nichž soud I. stupně vycházel a na nichž založil své závěry o vině obžalovaného. Jedná se tak o ve své podstatě pochybení formální, nemající vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

39.Z podaného odvolání obžalovaného je zřejmé, že obžalovaný nijak nebrojí proti skutkovým zjištěním soudu I. stupně vyjádřeným v bodu 20. odůvodnění napadeného rozsudku. Obžalovaný ostatně jednání v tomto bodu popsané přímo doznal. Podstatou jeho námitek je to, že jeho jednáním nebyly naplněny znaky skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku - tedy nesouhlas s právní kvalifikací jednání. Ke znakům pod bodem c) tohoto ustanovení namítá, že jednání pachatele musí být výlučně „k rukám“ poškozeného (patrně myšleno, že pachatel musí poškozeného pronásledovat, vyhledávat jej či kontaktovat přímo). V posuzovaném případě však dle jeho názoru příspěvky a fotografie nepořizoval sám obžalovaný, ale někdo jiný; obžalovaný sám poškozeného žádným způsobem nekontaktoval. Pouze na svém facebookovém profilu příspěvky a fotografie sdílel.

40.Nalézací soud k těmto námitkám upozorňuje, že o tom, že obžalovaný poškozeného sám nekontaktoval (ať již osobně, písemně či elektronicky) není žádných pochyb. Ani poškozený

netvrdil, že by jej obžalovaný sám kontaktoval; nalézacímu soudu tak nelze klást k tíži, že k prokazování přímého kontaktu obžalovaného s poškozeným neprovedl žádný důkaz. Zásadní otázkou pro posouzení trestní odpovědnosti obžalovaného je to, zda jeho jednání shrnuté nalézacím soudem v bodu 20. napadeného rozsudku, v němž absentuje přímý kontakt s poškozeným, naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. Dle něj se trestného činu dopustí, ten, *„kdo jiného dlouhodobě pronásleduje tím, že vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronických komunikací, písemně nebo jinak kontaktuje a toto jednání je způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých.“* O naplnění znaku dlouhodobosti nelze mít pochyb, neboť obžalovaný se stíhaného jednání dopouštěl neustále bez přestávek po dobu několika let (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 8 Tdo 1084/2014, bod. II.). Jde-li o znak popsany v bodu c) shora uvedeného ustanovení, nalézací soud zdůrazňuje, že tento znak skutkové podstaty naplní nejen ten, kdo poškozeného kontaktuje sám a přímo, ale též ten, kdo prostřednictvím sociálních sítí vytrvale šíří o poškozeném informace poškozující jeho pověst. K této formě tzv. kyberstalkingu se vyjadřuje i komentářová literatura: *„Specifický druh elektronického pronásledování pak představuje jeho nová, virtuální podoba, zvaná cyberstalking, která zahrnuje takové aktivity, jakými jsou nevyžádané e-maily, rozesílání negativních zpráv prostřednictvím chatu, blogu a jiné způsoby virtuálního šíření pomluv a informací poškozujících pověst oběti (dobré jméno, rodinné poměry a profesní bezúhonnost)...“* (ŠÁMAL, P.. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře, s. 3297). Stejný názor zastává i další komentář k trestnímu zákoníku - DRAŠTÍK, Antonín. *Trestní zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. Komentáře (Wolters Kluwer ČR).

41. Je faktem, že nyní stíhané jednání obž. N. **není zcela typickým příkladem tzv. stalkingu či eventuálně kyberstalkingu, v jehož rámci pachatelé povětšinou svoji oběť vytrvale a tvrdošijně fyzicky sledují a různými způsoby kontaktují písemně i elektronicky.** Předmětné jednání vykazuje některé znaky tzv. **kyberšikany**, neboť obžalovaný – jak správně uvedl nalézací soud – o poškozeném dlouhodobě a zarputile na svém profilu na síti Facebook uveřejňoval příspěvky a texty, které měli za cíl poškozeného poškodit, znevážit a zesměšnit. Fotografie získával od svých příznivců, kteří mu jej zasílali, on je poté sdílel na svém profilu na sociální síti. **Zásadní je, že iniciátorem tohoto extrémního, pro poškozeného negativního zájmu, byl právě obžalovaný, který v podstatě vytvořil určitou platformu, v jejímž rámci podporoval a podněcoval své příznivce ve shromažďování dalších materiálů o poškozeném, které pak následně dál sám sdílel a komentoval na sociální síti Facebook.** Jednoznačně tak lze souhlasit s tím, že pouze v důsledku jednání obžalovaného docházelo k tomu, že jeho podporovatelé udržovali svůj trvalý zájem o poškozeného, který se projevoval zejména pořizováním jeho fotografií v různých situacích a na různých místech a jejich následným komentováním na facebookovém profilu obžalovaného.

42. Odvolací soud konstatuje, že takovéto jednání obžalovaného lze jednoznačně kvalifikovat jako přečin nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku. Obžalovaný totiž vytvořil a dlouhodobě udržoval platformu a atmosféru, v níž jednak on sám, ale i velké množství jeho podporovatelů kontinuálně šířilo značně dehonestující informace o poškozeném, způsobilé poškodit jeho pověst. Je proto nerozhodné, že obžalovaný sám poškozeného nijak nekontaktoval, ani jej nesledoval, jak to bývá u trestného činu dle § 354 tr. zákoníku nejobvyklejší.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Králová

Nelze ani pochybovat o tom, že jednání obžalovaného bylo plně způsobilé vzbudit v poškozeném obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých. Důvodnou obavou je třeba rozumět obava, jež je způsobilá vyvolat vyšší stupeň úzkosti nebo jiného tísnivého pocitu ze zla, kterým je na poškozeného působeno (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. 3 Tdo 1360/2014; usnesení ze dne 30. 10. 2014, sp. zn. 8 Tdo 1084/2014 nebo ŠÁMAL, P.. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012.) **V daném případě lze konstatovat, že intenzita zájmu obžalovaného a jeho podporovatelů o poškozeného byla takového rázu, že byla jednoznačně způsobilá v poškozeném vyvolat obavu např. z toho, že některý z podporovatelů obžalovaného překročí hranici pouhého focení a přikročí k fyzickému násilí. Poškozený ostatně vypověděl, že bývá různě těmito lidmi napadán slovně. Obava, že by se slovní inzultace mohly změnit ve fyzické napadení, byla pak zintenzivněna tím, že obžalovaný již dne 7. 10. 2016 poškozenému vyhrožoval usmrcením, za což byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 9. 2019, sp. zn. 19 T 71/2019 uznán vinným přečinem nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 tr. zákoníku.**

43. Námitku obžalovaného spočívající v tom, že uvádí-li poškozený na svých sociálních sítích nepravdivé informace, je pravděpodobné, že se najde osoba, která na ně bude reagovat, je nutno ve vztahu k jeho trestní odpovědnosti zásadně odmítnout. Jednou ze základních funkcí sociálních sítí jako je Facebook nepochybně je i sdílení informací; stejně tak nelze nic závadného spatřovat v tom, že je reagováno na sdílený obsah, který ten, kdo na něj reaguje, považuje za lživý. **Stíhané jednání obžalovaného ovšem ani zdaleka nepředstavuje pouhé reakce na obsah sdílený poškozeným. Jak již bylo popsáno shora, obžalovaný totiž vytvořil a aktivně udržoval platformu pomocí níž systematicky, dlouhodobě a zarputile o poškozeném uveřejňoval poškozující informace a motivoval další osoby k tomu, aby se chovaly obdobným způsobem a vyhledávaly poškozeného fyzicky, i mimo svět sociální sítě. Je nutné zdůraznit, že takové jednání zcela přerůstá pouhé reakce na příspěvky poškozeného (na kterých by nutně, byť by byly důrazné a kritické, nebylo nic závadného) a kvůli své intenzitě a dlouhodobosti naplňuje znaky trestného činu.**

44. S intenzitou jednání obžalovaného souvisí i jeho další námitky, v nichž uvádí, že dlouhodobě považuje poškozeného za nevěrohodnou osobu, jež se dopouští trestné činnosti, o níž by se měly orgány činné v trestním řízení zajímat. Z celkové obhajoby obžalovaného je patrné, že považuje poškozeného za nebezpečného podvodníka, který by měl být potrestán. Z jeho vyjádření plyne, že opakovaně, avšak bezúspěšně na údajnou trestnou činnost poškozeného upozorňoval různé policejní orgány. Svým jednáním se tak dle vlastních slov snaží před poškozeným varovat. Odvolací soud k této obhajobě konstatuje, že **tvrzený charakter poškozeného a jeho údajná trestná činnost nemohou obžalovaného zbavovat trestní odpovědnosti**; uplatněná obhajoba pouze osvětluje motivaci jednání obžalovaného. **Je nezbytné zdůraznit, že trestní právo poskytuje zakotvením skutkové podstaty trestného činu dle § 354 tr. zákoníku ochranu jak osobám zcela bezúhonným, tak osobám, které nejsou trestně zachovalé.** Záznamy v trestním rejstříku poškozeného byly již zahlazeny a je tak na něj nutno hledět, jako by nikdy odsouzen nebyl. I kdyby tomu tak ovšem nebylo, obžalovaným tvrzená údajná trestná činnost poškozeného je pro posouzení jeho jednání irelevantní. Není totiž možné, aby se obžalovaný pasoval do role jakéhosi vyšetřovatele, která by ho měla chránit před odpovědností za jednání,

kteře rozhodně překračuje – i kdyby bylo možno připustit, že o poškozeného vyvíjí zájem v rámci novinářské práce, což v daném případě již tvrdit nelze - hranice trestního práva.

45. Pokud jde o námitky obžalovaného k právní kvalifikaci dle § 354 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku, tedy k tomu, že **jednáním obžalovaného byl poškozený omezen v obvyklém způsobu života, je nutno konstatovat, že nalézací soud pochybil, když užití této kvalifikace nijak neodůvodnil.** V bodu 21. odůvodnění napadeného rozsudku soud I. stupně chybně cituje právní kvalifikaci dle § 354 odst. 1 písm. b), c) tr. zákoníku, byť obžalovaný byl uznán vinným dle kvalifikace § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku. V bodu 22. pak obvodní soud užití ustanovení dle písm. d) nijak nezdůvodňuje. Toto pochybení však lze napravit doplněním odůvodnění odvolacího soudu, který užitou právní kvalifikaci dle § 354 odst. 1 písm. d) tr. zákoníku považuje za přílehavou a zákonou .
46. při jejím užití nalézací soud vycházel z výpovědi pošk. V., který uvedl, že pro ochranu své rodiny a sebe musel v důsledku jednání obžalovaného přijmout ochranná opatření a ani odvolací soud nemá důvod toto tvrzení poškozeného zpochybnit. Již z podstaty věci má pak odvolací soud za nepochybné, že **dlouhodobé a intenzivní prezentování dehonestujících a urážlivých informací o poškozeném na sociálních sítích, které podporuje příznivce obžalovaného v téže činnosti, jeho sledování a focení na různých místech včetně jeho slovního napadání poškozeného v běžném způsobu života omezuje.** S ohledem na počet příznivců obžalovaného na Facebooku lze mít za to, že obžalovaný svým jednáním zapříčinil situaci, kdy poškozený má oprávněnou a důvodnou obavu, že bude při svých běžných aktivitách ve veřejném prostoru sledován, dokumentován a slovně napadán. Přijímání bezpečnostních opatření pro sebe i svou rodinu ze strany poškozeného je tak plně pochopitelné a jeho vyjádření není možno považovat za nevěrohodná.
47. V projednávaném případě pak ani **nelze uvažovat o užití zásady subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 tr. řádu jako tzv. materiálního korektivu.** Je třeba konstatovat, že jednání obžalovaného **svou intenzitou a dlouhodobostí** již rozhodně překročilo hranice přípustné kritiky jiné osoby a stalo se společensky škodlivým. Obžalovanému nelze samozřejmě upírat jeho právo vyjadřovat se k aktivitám a chování dalších lidí, včetně pošk. V., a v případě, že se domnívá, že pošk. V. spáchal trestný čin, nelze mu nijak bránit v upozorňování orgánů činných v trestním řízení formou trestních oznámení. Pokud ovšem tyto orgány, i přes opakovaná trestní oznámení podávaná obžalovaným, nedospějí k závěru, že je dáno podezření, že poškozený se dopustil trestného činu, není rozhodně přípustné, aby se obžalovaný sám postavil do role samozvaného strážce spravedlnosti, který rozhoduje o tom, že poškozený spáchal trestný čin. Obžalovanému ostatně nelze ani upřít právo zajímat se o poškozeného v zájmu psaní knihy, musí však při této činnosti respektovat hranice stanovené jednak občanským právem pro ochranu osobnosti, jednak i hranice stanovené trestním právem – ty obžalovaný svým jednáním na sociálních sítích jednoznačně překročil. Lze ostatně podotknout, že ani zájem obžalovaného před poškozeným varovat či jeho zájem na sepsání knihy rozhodně nevyžadují vytvoření platformy na sociální síti, v jejímž rámci je poškozený dlouhodobě a kontinuálně napadán a v rámci níž jsou příznivci obžalovaného podporováni ve sledování poškozeného, hraničícího s jeho pronásledováním.

48. O užití zásady subsidiarity trestní represe pak též není možno uvažovat i díky dosavadnímu přístupu obžalovaného, který na své jednání dlouhodobě nemá zcela žádný náhled. Již rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 30. 9. 2019, sp. zn. 19 T 71/2019, v právní moci dne 27. 2. 2020 byl obžalovaný uznán vinným přečinem nebezpečného vyhrožování dle 353 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se dopustil dne 7. 10. 2016 vůči pošk. V.. Již v tomto rozsudku, i v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 2. 2020, sp. zn. 9 To 5/2020, jímž bylo zamítnuto odvolání obžalovaného, bylo konstatováno, že obžalovaný na poškozeného dlouhodobě negativně působí prostřednictvím sociálních sítí. Nebezpečné vyhrožování dle zmíněného rozsudku je tak v širším smyslu možno považovat za určitou součást dlouhodobého negativního zájmu obžalovaného o pošk. V., v němž obžalovaný neustal ani po předchozím pravomocném odsouzení, toliko upravil jeho formu.

Uložený trest

49. Pokud jde o otázku trestu, dospěl odvolací soud k závěru, že je třeba souhlasit s odvoláním státní zástupkyně, neboť trest uložený nalézacím soudem – a to především při ukládání zkušební doby podmíněného odsouzení – byl uložen jako nepřiměřeně mírný, neodpovídající zcela povaze a závažnosti spáchaného skutku a osobě obžalovaného. Z tohoto důvodu byl napadený rozsudek zrušen též dle § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu. Vzhledem k tomu, že skutek pod bodem 2/ napadeného rozsudku byl postupem dle § 260 tr. řádu vrácen státnímu zástupci k došetření, ukládal odvolací soud nový trest pouze za skutek pod bodem 1/. Ten byl kvalifikován jako přečin nebezpečného pronásledování dle § 354 odst. 1 písm. c), d) tr. zákoníku s trestní sazbou v rozsahu trestu odnětí svobody až na jeden rok. Napadeným rozsudkem byl obžalovanému dle § 358 odst. 1 tr. zákoníku – tedy dle sazby trestu odnětí svobody až na dvě léta – uložen podmíněně odložený trest odnětí svobody v délce 6 měsíců se stanovenou zkušební dobou v délce 2 let, tedy trest ve čtvrtině trestní sazby.

50. Již nalézací soud správně poukázal na nemožnost aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe dle § 12 odst. 2 tr. zákoníku a intenzitu a dlouhodobost jednání obžalovaného. Správně též zkonstatoval, že obžalovaný má v záznamu rejstříků pět záznamů, k žádnému z nich však nelze pro vzniklé fikce neodsouzení přihlížet. V evidenci přestupků má obžalovaný tři záznamy, ve všech případech se jedná o přestupky proti občanskému soužití. Ve vztahu ke skutku pod bodem 1/ napadeného rozsudku nelze u obžalovaného shledat žádné polehčující okolnosti, ke skutku se sice v podstatě doznal, ale je zároveň nezbytné zdůraznit, že na své jednání nemá zcela žádný náhled, jak již přílehlavě konstatoval soud I. stupně. Ztotožnit se je též možné se závěrem, že v minulosti ukládané alternativní tresty v podobě peněžitých trestů, trestu obecně prospěšných prací a podmíněně odloženého trestu odnětí svobody nesplnily svůj účel, neboť obžalovaný se i nadále dopouštěl trestné činnosti. Se státní zástupkyní je možno souhlasit v tom, že obžalovaný spáchal stíhaný skutek po předchozím uvážení, čímž naplnil přitěžující okolnost dle § 42 písm. a) tr. zákoníku.

51. Odvolací soud při ukládání trestu toliko za skutek pod bodem 1/ napadeného rozsudku, tedy v trestní sazbě až do jednoho roku, zohlednil okolnosti dle § 38 a 39 tr. zákoníku a dospěl k závěru, že přiměřeným trestem je trest odnětí svobody v délce 3 měsíců, tedy stále v jedné čtvrtině trestní sazby, jehož výkon se podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce 30 měsíců. Se

soudem I. stupně se je možno plně ztotožnit v tom, že dříve ukládané peněžité tresty a trest obecně prospěšných prací nebyly účinné, neboť obžalovaného od páčání další trestné činnosti neodradily. Na místě je tedy uložení mírného podmíněného trestu odnětí svobody s delší zkušební dobou – v tomto ohledu odvolací soud vyhověl odvolání státní zástupkyně a stanovil zkušební dobu v trvání 30 měsíců, tedy o 6 měsíců delší, než kterou stanovil nalézací soud. Je to právě absence sebereflexe obžalovaného, která plně z hlediska individuálně preventivního účelu trestu odůvodňuje tuto relativně dlouhou zkušební dobu – během ní bude na obžalovaném, aby prokázal, že se ze svého jednání již poučil a nebude v něm nadále pokračovat, jak odvolacímu soudu přislíbil. V souvislosti s tím odvolací soud obžalovanému též uložil přiměřenou povinnost dle § 48 odst. 4 tr. zákoníku zdržet se neoprávněných zásahů do práv nebo právem chráněných zájmů pošk. V.. K tomu, aby se obžalovaný ve zkušební době podmíněného odsouzení osvědčil tak bude vyžadována nejen absence dalšího odsouzení pro trestnou činnost, případně spáchanou ale též absence neoprávněných zásahů do sféry pošk. V.; v opačném případě se obžalovaný vystaví nebezpečí výkonu uloženého trestu odnětí svobody.

Náhrada nemajetkové újmy

52. Pokud jde o otázku náhrady nemajetkové újmy, s níž se k trestnímu řízení ve výši 250.000 Kč připojil pošk. V., jako zcela nedůvodnou je třeba odmítnout námitku obžalovaného, že pošk. V. podáním trestního oznámení jen obchází civilní řízení, v němž je, v rámci projednávání žaloby na ochranu osobnosti, nutno prokazovat, zda má poškozená osoba nárok na ochranu jako „tzv. osoba bezúhonná“. Obžalovaný má za to, že pošk. V., jakožto osoba, která byla v minulosti odsouzena pro trestnou činnost, ochrany civilního práva nepožívá. Takovou argumentaci – kterou obžalovaný uplatnil již v rámci řízení o shora uvedeném přečinu nebezpečného vyhrožování dle § 353 odst. 1 tr. zákoníku (pod sp. zn. Obvodního soudu pro Prahu 5 19 T 71/2019 a sp. zn. Městského soudu v Praze 9 To 5/2020) – je nezbytné zcela odmítnout. Ochrana osobnosti je v českém právním řádu zakotvena v čl. 10 Listiny základních práv a svobod a v § 81 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). V těchto ustanoveních je zakotveno, že ochrany osobnosti (a veškerých jejích jednotlivých atributů) požívá každá osoba, nikoli pouze osoba trestně či morálně bezúhonná, jak to tvrdí obžalovaný. Názor obžalovaného (který k němu ostatně ani neuvádí žádnou argumentaci) je zcela v rozporu se shora uvedenými ustanoveními a nic pro něj nesvědčí. Nadto lze podotknout, že záznamy poškozeného v rejstříku trestů byly již zahlazeny a je na něj proto nutno z hlediska trestního práva hledět jako by nikdy nebyl trestán. Názor prezentovaný obžalovaným, dovedený *ad absurdum* by znamenal, že osoba, která byla jednou odsouzena pro trestný čin – byť je z hlediska trestního práva osobou již bezúhonnou – nepožívá z tohoto důvodu nadále již nikdy ochrany osobnosti, které je jí jinak garantováno. Takovýto názor nelze než označit za absurdní, nepřijatelný a nemající žádnou oporu v právním řádu České republiky.

53. Pokud jde o vznik nemajetkové újmy, odvolací soud se plně ztotožňuje s názorem soudu I. stupně vyjádřeným v bodu 30. Nalézací soud správně poukázal na § 2951 odst. 2 občanského zákoníku, dle kterého se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiucněním a na to, že v trestním řízení je možno nemajetkovou újmu nahradit pouze v penězích. Vzhledem k dlouhodobosti a intenzitě jednání obžalovaného a jeho následkům pro život pošk. V. nelze o zásahu do přirozených práv poškozeného, jež jsou chráněna dle § 81 an. občanského zákoníku, a

vzniku nemajetkové újmy pochybovat; jednáním obžalovaného byla zasažena vážnost, čest a soukromí poškozeného. Dle § 2956 občanského zákoníku vznikne-li škůdci povinnost odčinit jinému újmu na přirozeném právu chráněném ustanoveními první části občanského zákoníku (ust. § 81 an.), nahradí škůdce i nemajetkovou újmu, kterou způsobil.

54. Jde-li o výši náhrady nemajetkové újmy, lze do značné míry souhlasit s námitkou obžalovaného, že z odůvodnění napadeného rozsudku nevyplývá, na základě jakých úvah nalézací soud částku ve výši 60.000 Kč určil. Soud I. stupně jen obecně poukázal na dlouhodobost a intenzitu jednání obžalovaného a dále to, že poškozený sám na sociální síti umisťuje fotografie z některých svých akcí a musí být tudíž srozuměn s tím, že se mohou dostat i k nepovoláným osobám. Takovéto odůvodnění je nutno považovat za nedostatečné.

55. Při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy je nutno vycházet z principu proporcionality, dle kterého musí výše poskytované náhrady odpovídat závažnosti způsobeného následku, míře zavinění škůdce, případnému spoluzavinění poškozeného a dalším okolnostem případu. Dle § 2957 občanského zákoníku způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. V nyní projednávané věci nelze pochybovat o tom, že v důsledku jednání obžalovaného došlo k narušení soukromí poškozeného a omezení jeho obvyklého způsobu života. Obžalovaný vzniklou újmu způsobil jednoznačně úmyslně a po předchozím uvážení; byť tvrdí, že jeho motivací bylo před poškozeným varovat, nelze pochybovat o tom, že dobře věděl, že svým jednáním podstatným způsobem zasahuje do chráněných práv poškozeného a vyvolaným pronásledováním snižuje kvalitu jeho života. Z provedeného dokazování lze přitom dovodit, že motivací obžalovaného bylo mimo zájmu o napsání knihy o poškozeném a varování před ním též nezanedbatelné znepríjemnění jeho života. Poškozený byl v důsledku jednání obžalovaného v obavách o život či zdraví své nebo svých blízkých nucen přijmout bezpečnostní opatření. V potaz je pak nutno vzít i to, že dehonestující informace o poškozeném a vyzývání k dalšímu pronásledování byly šířeny na platformě, kde měl obžalovaný dle svých slov až 60.000 příznivců.

56. Výtku je přitom nutno učinit vůči argumentaci nalézacího soudu, který výši přiznané náhrady nemajetkové újmy odůvodnil též poukazem na to, že poškozený je na sociálních sítích sám aktivní a zveřejňuje na nich fotografie. Soud I. stupně tak naznačuje, byť to není v odůvodnění napadeného rozsudku pod bodem 30. výslovně uvedeno, že poškozenému nebyla přiznána náhrada ve vyšší částce z důvodu jeho aktivity na sociálních sítích, v důsledku níž de facto obžalovanému a jeho příznivcům usnadňoval pronásledování své osoby. S touto argumentací nelze souhlasit. Aktivitou poškozeného na sociálních sítích nemůže být v případě trestného činu nebezpečného pronásledování argumentováno v jeho neprospěch. Fakt, že poškozený umisťuje fotografie na sociální síť a tím do určité míry odkrývá své soukromí, nemůže hrát roli ve výši náhrady za způsobenou nemajetkovou újmu. Byť poškozený dobrovolně zveřejňuje určitou část svého života – v daném případě však jen, a to je nutno zdůraznit, uzavřenému okruhu lidí – nesnižuje tato skutečnost sama o sobě intenzitu a důsledky pronásledování ze strany obžalovaného. Veřejné sdílení částí života sice z povahy věci fungování sociálních sítí umožňuje reakce na toto sdílení ostatních uživatelů, případně i kritiku toho, kdo svůj život takto sdílí, v žádném případě však neopravňuje další osoby k systematickému dehonestování a šikanování sdílejícího, které přerůstá i do sféry mimo sociální síť. Sdílení není výzvou k pronásledování a

kybershikaně, byť tato jednání usnadňuje či přímo umožňuje. Ač je sdílení vlastních aktivit svobodnou volbou každého jednotlivce, který tak musí být srozuměn s tím, že jeho život bude podroben pohledu ostatních, a to i kritickému, nelze souhlasit, že tato volba automaticky – v porovnání s tím, kdo svůj život veřejně nesdílí - snižuje intenzitu a důsledky (a tudíž i výši finanční náhrady) porušení přirozených práv sdílejícího člověka.

57. Na druhé straně pak odvolací soud při posuzování výše náhrady nemajetkové újmy nemohl odhlédnout od toho, že poškozený na rozdíl od věci řešené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 9 To 18/2015, v níž byla poškozená nucena vyhledat odbornou pomoc v Bílém kruhu bezpečí a její matka byla hospitalizována v nemocnici žádné obdobné následky jednání obžalovaného v důkazním řízení nepředložil, přičemž ani jím přijatá bezpečnostní opatření nebyla nijak blíže specifikována. Nelze tedy dospět k závěru, že újma poškozeného dosáhla obdobné intenzity jako v jím srovnávané shora uvedené trestní věci a měla by být v rámci rozhodovací praxe Městského soudu v Praze jakkoliv zohledněna.

58. Vzhledem ke shora uvedenému dospěl odvolací soud k závěru, že soud I. stupně přes vytknuté nedostatky při stanovení výše náhrady nemajetkové újmy nepochybil a částku ve výši 60.000 Kč, tedy ve výši cca 2 průměrných měsíčních platů tak lze považovat za přiměřenou. Je nutno uvést, že poškozeným požadovaná částka 250.000 Kč odpovídá spíše náhradám nemajetkové újmy poskytované dle soudní praxe převážně u závažnější násilné kriminality včetně znásilnění, dokonce běžně přiznávanou průměrnou částku nemajetkové újmy u těchto mnohem razantnějších zásahů do lidské důstojnosti výrazně převyšuje. Výše náhrad nemajetkové újmy u trestného činu nebezpečného pronásledování (který bývá v praxi často spojen s trestným činem nebezpečného pronásledování či ublížení na zdraví v situacích domácího násilí) se v soudní praxi pohybuje většinou pod částkou 60.000 Kč, byť např. ve věci řešené u Vrchního soudu v Praze pod sp. zn. 8 To 25/2021 byla poškozené, které její bývalý partner v úmyslu obnovit společné soužití kontaktoval e-mailem, telefonem i osobně v 729 případech a již tím byla způsobena posttraumatická stresová porucha, přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 100.000 Kč (spolu s bolestným dle § 2958 občanského zákoníku). Byť bylo v projednávaném případě jednání obžalovaného dlouhodobé přístupné velkému počtu uživatelů Facebooku, poškozenému nebyla způsobena závažná psychická újma jako ve shora uvedené věci. S ohledem na všechny okolnosti nyní projednávaného případu i současnou soudní praxi tak poškozenému není na náhradě nemajetkové újmy možno přiznat více než 60.000 Kč. Výrok, jímž se pošk. V. dle § 229 odst. 2 tr. řádu odkazuje se zbytkem svého nároku na řízení ve věcech občanskoprávních tak zůstal jako věcně správný nezměněn.

59. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem, byl proto napadený rozsudek dle § 258 odst. 1 písm. a), e) tr. řádu a § 258 odst. 2 tr. řádu zrušen pouze v části týkající se výroku o vině pod bodem 2, v celém výroku o trestu a náhradě škody ve vztahu k poškozenému S. N.. Dle § 259 odst. 3 tr. řádu byl obžalovanému, při částečném vyhovění odvolání státního zástupce, znovu uložen trest v ¼ zákonné trestní sazby § 354 odst. 1 tr. zák. podmíněně odložený na zkušební dobu v trvání 30 měsíců. Dle § 260 tr. řádu byl pak skutek pod bodem 2/ napadeného rozsudku vrácen státnímu zástupci k došetření a odvolání pošk. M. V. bylo dle § 256 tr. řádu zamítnuto jako nedůvodné.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e n í** stížnost přípustná, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr.ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci, na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha dne 6. ledna 2022

Mgr. Blanka Bedřichová, v.r.
předsedkyně senátu